

กล้วย

ชื่อสามัญ : Banana

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Musa sapientum* L.

ชื่อวงศ์ : Musaceae

การขยายพันธุ์กล้วย

สามารถทำได้ 3 วิธี คือ

1. การขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด
2. การขยายพันธุ์โดยการใช้หน่อ
3. การขยายพันธุ์โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

การขยายพันธุ์กล้วยโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเริ่มมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 โดย L.A.Berg และ Bustamante โดยใช้ส่วนเจริญที่อยู่บริเวณปลายยอดของลำต้น

การขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของกล้วย มีจุดประสงค์ใหญ่ๆ 2 ประการ คือ

- เพื่อเพิ่มจำนวนต้นให้ได้มากในเวลาอันรวดเร็ว
- ให้ได้ต้นที่สะอาด ปราศจากโรคและแมลง

ขั้นตอนการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช

1. การคัดเลือกแม่พันธุ์

แม่พันธุ์ที่ดีต้องมีลักษณะตรงตามพันธุ์สมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรคและแมลง ให้ผลผลิตสูง

2. การเตรียมชิ้นส่วนพืช

2.1 การเลือกชิ้นส่วนพืช

ทำโดย นำหน่อใบแคบ มาลอกกาบออกจนเหลือขนาด 2 ลูกบาศก์เซนติเมตร ปาดส่วนโคนให้เหลือส่วนของจุดเจริญ

2.2 การฟอกฆ่าเชื้อ

เพื่อกำจัดเชื้อจุลินทรีย์ที่ติดมากับชิ้นส่วนพืช ดังนี้

- ฟอกฆ่าเชื้อด้วยสารละลายคลอโรกซ์ 2 ครั้ง

- ครั้งที่ 1 ใช้สารละลาย

- คลอโรกซ์ 30% นาน 30 นาที

- ครั้งที่ 2 ใช้สารละลายคลอโรกซ์

- 15% นาน 15 นาที

- ล้างด้วยน้ำกลั่นที่นิ่งฆ่าเชื้อแล้ว 3 ครั้ง

- ตัดจุดเจริญไปเลี้ยงบนอาหารสังเคราะห์ สูตรดัดแปลงของ Murashige และ Skoog 1962 (MS) โดยเติมสารควบคุมการเจริญเติบโต BA 5 มิลลิกรัม/ลิตร

3. การทวีจำนวนหรือเพิ่มจำนวนต้น

เพิ่มปริมาณยอดทวีคูณโดยนำเนื้อเยื่อที่แตกเป็นกอมียอดอ่อนเล็กๆ มาตัดแต่งลอกกาบออก แบ่งเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วจึงย้ายลงอาหารสังเคราะห์ สูตรดัดแปลงของ Murashige และ Skoog 1962 (MS) โดยเติมสารควบคุมการเจริญเติบโต BA 5 มิลลิกรัม/ลิตร เปลี่ยนอาหารใหม่ทุก 1 เดือน ทำหลายๆ ครั้ง เพื่อเพิ่มปริมาณยอดจนได้ปริมาณตามต้องการ

4. การชักนำราก

เมื่อเพิ่มปริมาณต้นได้จำนวนตามต้องการแล้วให้นำมาชักนำให้เกิดราก โดยตัดแต่งยอดเลี้ยงในอาหารสังเคราะห์สูตรดัดแปลงของ Murashige และ Skoog 1962 (MS) โดยเติมสารควบคุมการเจริญเติบโต NAA 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร

สรุปขั้นตอนการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วย

การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วย

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร
จังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

ฝ่ายพัฒนาการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร

จังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

1 หมู่ 12 ตำบลพลับพลาไชย อำเภออู่ทอง

จังหวัดสุพรรณบุรี 72160

โทร. 035-437705 ต่อ 120 Fax. 035-437705

www.aopdt01.doae.go.th